

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Difficultatis 1. Distinguitur quo sensu assensus Fidei sit
Certissimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

assensus nonnisi materialiter certus. Quod ipsum illustrat: quia casu, quo DEUS per supernaturalem concursum concurreret ad assensum fidei humanæ, assensus ille foret certus: quia DEUS non potest concurrere ad assensum falsum: nihilominus si ego, qui elicio actum fidei humanæ, nescirem DEUM eâ ratione mecum concurrere, non essem tunc propriè certior, quàm si actum eam naturali eam crederem.

Quarta Conditiō. Ut assensus sit firmus per quem scilicet ita adhæreat objecto, ut ab illo vel nullo modo vel nonnisi difficulter dimoveri possit. *Hanc Doctrinam pluribus impugnat Lugo:*

IMPUGNAT Primò. Quòd possit dari assensus immediatus certus, licet non appareat connexio necessaria, inter extrema, ut constat in assensu fidei. Ergò apparet, non esse universalem Conditionem, connexionem mediū cum objecto.

RESPONDERI potest. Non posse negari, quòd ad assensum certum, necessaria sit connexio motivi cum objecto, siue sit inter extrema realiter, siue nonnisi ratione distincta: cum impossibilis sit assensus certus & non verus, ita, ut si sit objectum verum ex suppositione, etiam connexio sit necessaria ex suppositione. Si autem sit simpliciter verum, etiam connexio erit simpliciter necessaria: qualis connexio ex suppositione, est etiam inter Dei dictionem & rem dictam.

IMPUGNAT Secundò. Quia ad certitudinem, non requiritur quòd assentiens cognoscat verè suum modum assentiendi esse infallibilem. Nam Beatus videns DEUM, habet actum omninò certissimum, quamvis non habeat actum reflexum, supra ipsammet visionem & supra modum ejus tendendi infallibilem.

RESPONDERI posset. Quòd hæc Conditiō non sit necessaria, ut actu exercito cognoscat, sed sufficit ut in actu signato id fiat, & eo modo, quo, sciens, se ite scire, quamvis id non est necesse ut faciat, in actu exercito. Hocque solum voluit Koninck. Unde nec requirit in allato exemplo, ut in actu exercito, noscatur infallibilitas fidei illius humanæ.

IMPUGNAT Tertiò. Lugo. Exemplum adductum, à Koninck probare oppositum: quia scilicet sequens reflexio, pro priori naturâ elicitum actum fidei humanæ, eumque supernaturalem, non posset facere certum, qui in ante non supponitur fuisse certus: non potest enim actus esse certus, qui intellectum non certificat de suo objecto. Cujus ulterior ratio est, quia eadem forma, eodem modò unita, non potest in posteriori naturâ, dare novum effectum formalem subiecto.

RESPONDERI posset. Illum actum in se fuisse certum, quia ante eam reflexionem habuit supernaturalitatem, cui annexa est certitudo: sequensque reflexio, non faceret actum

in se magis certum, faceret tamen habentem illum, magis certum; ad eum modum, quo qui invenit demonstrationem aliquam, & nondum illam pro tali agnoscit, nisi posita reflexione, certe suâ reflexione nihil plus certitudinis objectivæ illi actui tribuit, quàm ante non habuerat, sed se certificat de illa certitudine, quæ jam est in actu. Quo in casu, duplex certitudo intervenit, certitudo scilicet objectivæ actus, & certitudo de certitudine actus; hæc posterior provenit à reflexione, non prior. *Nihilominus hæc Doctrina*

NON SATISFACIT Primò. Quia omnes hæ Conditiones possunt revocari commode ad duas. Nam prima potest revocari ad connexionem objecti. Tertia revocari potest ad firmam adhesionem: Si enim non sit ipsi assentiendi infallibilis, firmè ei non adhærebit; sed semper cum formidine. Quarta etiam Conditiō non aliud habet, quàm firmam adhesionem.

NON SATISFACIT Secundò. Quia secunda illa Conditiō nullo modo ab eodem explicatur quid universaliter velit. Nam quod addit de hæreticis illud est particulare; & particulare certitudinis exemplum. Hic autem quæritur de certitudine, quibuscumque tandem actibus communi. Rursus per istum modum infallibilem, vel intelligit infallibilitatem ex parte objecti, & sic revocabitur ad Connexionem cum veritate objecti, vel intelligit infallibilitatem ex parte cognoscentis, & hæc revocatur ad firmam adhesionem, utrumque autem simul sumptum formalizat infallibilitatem.

NON SATISFACIT Tertiò. Quia quòd hæretici non accipiant Ecclesiam tanquam regulam infallibilem, hoc ipsum non est simpliciter necessarium, saltem positivè ut supra dicebamus, quia DEO credi potest, etiam sine propositione Ecclesiæ, ut sit in privata revelatione. Rursus quòd hæretici eadem regulâ ad veros & ad falsos articulos utantur, id etiam instantiam habet: quia eadem motiva credibilitatis, deseruiunt alicui rustico ad credendum articulum verum, & falsum. Ergò explicatio illa mediū infallibilis utendi, non satisfacit, propter instantiam allatam.

DIFFICULTAS I.

An assensus Fidei sit Certissimus?

SUPPONUNT omnes assensus Fidei, esse certissimum; habet tamen id suas difficultates.

Punctum Difficultatis I.

Distinguitur quo sensu assensus Fidei sit certissimus?

DICENDUM Primò. Assensum fidei esse assensum certissimum, certitudine objectivâ.

PROBATUR Primò. Auctoritate. Act. 2. Certissime, inquit S. Petrus, sciat domus Israël, quia Christus Dominus.

Dominum eum, & Christum fecit. Secunda Petri 2. *Habemus, inquit, firmiorem Prophetiarum sermonem.* Augustinus lib. Confess. cap. 10. *Facilius dubitarem me vivere, quam non ita esse veritatem, quam audiui in corde.* Basiliius epist. 43. ad Greg. Niss. *In sublimioribus dogmatibus potior est rationationum comprehensio, ipsa fides.* Et in Psalm. 115. *Fides supra rationales Methodos, animam ad assensum trahens.* Richardus 1. de Trinit. cap. 2. *Quotquot inquit Veraciter fideles sumus, nihilque certius tenemus, quam quod fide credimus;* plura vide apud Valent. disp. 1. quæst. 4. puncto 8.

PROBATUR Secundò. Quod habet eandem certitudinem objectivam, quam habet ipse DEUS, est ex parte objecti certissimum: quia Divina certitudine nihil potest esse majus, hoc ipso non esset Divina, si illa daretur major. Sed fides habet certitudinem objectivam quam habet DEUS: quia idem est objectum & motivum formale assensus fidei, quod motivum formale assentiendi, & esse veracis, ipsimet DEO, nempe quod sit Veritas prima.

PROBATUR Tertiò. Quod motivum est certius, eò assensus est certior certitudine objectivâ: desumitur enim illa à motivò; & ita magis certissimus certitudine physicâ, quam morali, magis Metaphysicâ, quam physicâ: quia etiam motiva sunt certiora. Sed motivum fidei est certissimū: quia Divinum. Et sicut subsistentia Christi est subsistentia perfectissima, quia Divina, ita & motivum fidei est perfectissimum, quia Divinum.

DICENDUM est Secundò. *Non esse de natura actus fidei, esse certissimum certitudine graduali.*

PROBATUR Primò. Falsa est hæc Universalis: Omnis actus fidei est certissimus certitudine graduali. Ergo debet esse vera hæc particularis. Aliquis actus fidei non est certissimus certitudine graduali. Ergo ulterius est verum, non esse de natura actus fidei esse certissimum certitudine graduali. Si enim hæc esset, de natura illius, omni actui conveniret. Falsam autem esse illam Universalem probatur. Tum quia in aliis Virtutibus Theologicis, non omnes sunt æqualis intensiois gradualis, aliàs omnes essent æquæ meritorii. Ergo idem dicendum de fide. Tum quia de facto experimur interdum nos intensius, interdum minus intensè moveri, licet numerus gradualis à nobis taxari non possit. Experianturque conversi ex hæreticis, quod aliqua intensè credant, alia non item, ob speciales superandas difficultates. Tum quia nullum est principium determinativum ad æqualitatem gradualis intensiois: non enim hoc est Lumen intellectus: quia etiam suos actus naturales, non omnes æqualiter intensos facit, intensiusque assentitur Principis quam Conclusionibus. Non etiam hoc principium determinativum, est ipse Habitus fidei, quia ille se habet per modum potentie; solæ autem po-

tentia, non sunt principium determinans ad æqualem intensioem. Non etiam habitus acquisitus naturalis, est tale determinativum: quia nec habitus naturalis, hoc habet. Ergo id referri debet sicut in naturalibus, ita & in præfenti, in maiorem applicationem potentia, excitationem ab extrinseco, quæ non est ratio, cur semper sit æqualis.

PROBATUR Secundò. Quia intensio actus fidei vel est quid realiter distinctum à fide, vel non nisi ratione; utrumque autem probat, quod non sit de natura actus fidei, esse certissimum certitudine graduali: nam si intensio est distincta realiter, cum unus actus, non habeat gradus, qui finitis in infinitum actibus, conjungi possunt; aliàs esset infinitè intensus, utpote actu id habens, quod finitis in infinitum actibus convenire posset. Ergo non est certissimus certitudine graduali, quia addibilis est illi copia graduum: quod si intensio realiter identificatur fidei actibus, non potest esse unus actus certissimus: quia unus actus, non habet sibi identificados realiter alios actus, nec æquivalentiam ad plures actus.

PROBATUR Tertiò. Habitus ipse fidei, non est in omnibus æquæ intensus. Ergo nec actus.

RESPONDEBIS. Quod tota species per nos contineatur in uno Individuo. Ergo etiam & tota gradualis intensio contineri poterit in uno actu.

CONTRA. Quando docetur, speciem contineri totam in individuo, accipitur species secundum quod natura est, & non secundum divisiones individuales. Neque enim in uno individuo sunt reliqua individua, consequenter nec rationes, quæ consequuntur individuationem sunt in uno actu. Jam autem nos non negamus, quod tota natura actus fidei contineatur in uno individuo, sed negamus contineri totam intensioem, quæ sequitur individuationes.

Hanc Conclusionem tradit Scriptura, dum aliquorum appellat magnam fidem, in aliis dicit non esse multum lumen.

DICENDUM est Tertiò. *Si nomine assensus certissimi ex parte subjecti, accipiamus assensum seu actum, qui de facto certissimum reddat subjectum, in isto sensu, actus fidei, non est assensus certissimus.* Pro hac Conclusionem sunt Cajet. in Secunda Secundæ quæst. 4. art. 8. Capreolus in 3. distinct. 35. art. 3. Albertus Magnus in 3. disp. 23. art. 17. D. Bonaventura distinct. eadem art. 1. quæst. 4. Richardus art. 7. quæst. 1. Alensis tertiâ parte quæst. 68. art. 1. Et S. Thomas hic, quæst. 4. art. 9. Ubi cum dixisset fidem certiorē esse scientiā, addit esse interiorē ex parte subjecti. Et Valentia citatus assert. 2. docet Sapientiam, Scientiam, Intellectum principiorum, quodammodo esse habitus certiores, quam fidem.

PROBA-

PROBATUR Primò Conclusio. Impossibile est assensum fidei ex parte subiecti esse certissimum; & esset enim talis ut supponitur, & non esset; quia assensus ille ex parte subiecti, est certissimus, quò ex parte subiecti non datur certior, sed assensu fidei quocunque, ex parte subiecti, datur certior. Quod ipsum probatur. Impossibile est ita cognoscere Auctoritatem Dei attestantem, ut non possit magis adhuc & perfectius cognosci. Ergo impossibile est illam Auctoritatem attestantem, ita ex parte subiecti certificare, ut non possit magis: quò enim ex parte subiecti magis penetrabitur, eò ex parte subiecti, magis certificabit.

PROBATUR Secundò. Illa certitudo ex parte subiecti est certissima, quà ex parte subiecti non datur major. Sed certitudine fidei ex parte subiecti datur major certitudo: quia certitudo quam habet DEUS ex eodem motivo hoc est veritatis primæ, de re revelata procedentis, ex parte subiecti est major: quia ex parte subiecti illa certitudo in DEO est infinita, in credentibus finita, hocque ipso, quia ex parte subiecti est Divina, ex parte subiecti est certior: quæcunque enim perfectio Divina, est identificata Deitati, & ex ipsa identificatione perfectior est. *Neque valet si dicas.* Assensum fidei ex parte subiecti esse certissimum, comparando ad subiecta creata non ad increatum; non inquam valet quia Conclusio procedit universaliter. Et sicut si dicas creaturam scientiam esse maximam, benè argueretur quòd non: quia scientia Divina est major, ita & in præsentia.

PROBATUR Tertiò. Quia si ex parte subiecti assensus fidei esset certissimus, esset ex eo, quòd haberet motivum certissimum. Sed ex eo quòd habeat motivum certissimum, non sequitur quòd adhuc esset certissimus, quòd ipsum probatur. Tum quia, quæ se tenent ex parte objecti, non debent confundi cum iis, quæ se tenent ex parte subiecti. Ergò nec principia, quæ ex parte objecti reddunt assensum certissimum, confundi debent cum principis, quæ ex parte subiecti, reddunt assensum certissimum; præcipue cum possit esse per omnes aliquid ex parte objecti certissimum, non tamen ex parte subiecti. Tum quia, subsistentia Christi, quamvis sit infinita, non tamen facit modò infinitò subsistere Humanitatem Christi. Ergò etiam poterit esse motivum ex parte objecti certissimum, & non hoc ipso, facere ex parte subiecti certissimum assensum. Tum quia, universaliter objectum non communicat suas perfectiones subiecto omnes, si modus communicandi non sit æqualis, ipsi objecto; cum ratione modi communicandi, se communicet objectum, subiecto; quæ communicatio inter alia, hîc stat, in perceptione objecti, quæ non potest esse semper æqualis.

Per hoc tamen non Nego, assensum illum es-

se in hoc sensu certissimum certitudine maxime subiectivâ, si scilicet comparatur cum certitudinibus naturalibus, quas credens potius velle deferere quàm fidem, ubi erit certitudo subiectiva maxima, non quidem petibilis ex conditione ipsa penetrationis, & aliis tenentibus se à parte subiecti, sed petibilis à conditione ipsius objecti, licet subiecto, relucens & apprehensibilis ab eodem.

Punctum Difficultatis 2.

Comparatur certitudo Fidei cum aliis Certitudinibus.

Certitudo fidei comparatè ad alias certitudines verbi gratiâ Metaphysicam, sic explicatur. Si deferendum esset per impossibile motivum Metaphysicum, eò quòd esset contrarium fidei, potius illud vellemus deferre, quàm motivum fidei: quæ suppositio est impossibilis: impossibile enim est, esse duas veritates pugnantes. Ne tamen dicatur esse suppositio tollens se ipsam, de qua universaliter, præter alibi dicta, pono hic controversiunculam quam habui de hac materia, cum Collega meo Viro præcellentis ingenii Patre ALBERTO ZERONSKI.

SUPPONO Primò. Categoriâ impossibile. Supremum genus erit impossibile; dividitur in impossibile absolutè & impossibile ex suppositione. Impossibile absolutè dividitur in impossibile Metaphysicè, physicè & largius in impossibile moraliter. Impossibile autem ex suppositione, dividitur in impossibile ex suppositione tollente seipsam, seu ut vocat Durandus in impossibile impossibile, & in impossibile ex suppositione, non tollente seipsam, seu in impossibile compossibile.

SUPPONO Secundò. Tam impossibile impossibile, seu ex suppositione impossibile tollente seipsam procedens, quàm impossibile ex suppositione non tollente seipsam, seu impossibile compossibile, implicare contradictionem & quia difficultas oritur de suppositione impossibili non tollente seipsam, quòd illa etiam involvat duo contradictoria in re ipsa.

RATIO est. Tum quia si suppositio impossibilis, non tollens seipsam, non involveret duo contradictoria in re ipsa. Ergo Petrus potest esse non substantia. Sequela probatur; quia si semel sequitur supremum genus Categoriz, alii cui inferiori non convenire, ut potest non convenire in suppositione impossibili non tollente seipsam, poterit & alteri inferiori non convenire supremum genus, quòd est substantia, adeoque nec convenire Petro. Tum quia de suppositione impossibili non tollente seipsam, vel potest prædicari, quòd sit impossibile, vel non potest. Si non potest. Ergò aufertur tota ratio verificandæ prædicationis, quia illa stat in identitate proportionata prædicati cum subiecto, ut notum